

IV. Palotoimikunta.

Palotoimikunnan kertomus palolaitoksen tilasta ja hallinnosta vuonna 1909¹⁾ oli seuraavaa sisällystä:

Palokuntaa on vuoden varrella hälyytetty 149 (219)²⁾ kertaa, niistä 87 (133) kertaa todellisten tulipalojen tai tulipalonalkujen, 45 (61) kertaa nokivalkeain, 6 (15) kertaa palosavun ja 1 kerta tulenloisteen takia sekä 10 (6) kertaa ilkeivaltaisuudesta. Tulipaloista ja tulipalonaluista on 77 sattunut paloalueella (järjestetyssä kaupungissa) ja 10 sen ulkopuolella.

Eri kaupunginosain kesken jakautuivat tulipalot seuraavasti: I kaupunginosassa 8, II 11, III 7, IV 12, V 5, VI 5, VII 10, VIII 2, IX 1, X 2, XI 11, XIII 2 ja XIV kaupunginosassa 1 sekä Itäisen viertotien varrella 5 ja Läntisen viertotien varrella 5.

Eri kuukausien kesken ryhmittäytyivät tulipalot seuraavasti: 9 tulipaloo tammikuussa, 8 helmikuussa, 7 maaliskuussa, 7 huhtikuussa, 10 toukuussa, 4 kesäkuussa, 8 heinäkuussa, 11 elokuussa, 8 syyskuussa, 2 lokakuussa, 5 marraskuussa ja 8 joulukuussa. Viikonpäiväin kesken jakautuivat tulipalot seuraavasti: sunnuntaina 10, maanantaina 20, tiistaina 14, keskiviikkona 10, torstaina 6, perjantaina 10 ja lauantaina 17. Vuorokaudenaikaan nähden sattui 46 tulipaloo päivällä klo 6 a. p. ja klo 6 i. p. välisenä aikana ja 41 öiseen aikaan klo 6 i. p. ja klo 6 a. p. välisenä aikana.

Ensimäinen tieto tulen irtipääsemisestä saapui 41 tapauksessa puhelimessa, 30 tapauksessa palolennättimellä ja 16 tapauksessa suullisen sanantuojan kautta.

Syynä tulen irtipääsyyn ovat 16 tapauksessa olleet tulisijasta pudonneet kekäleet tai kipinät, 11 tapauksessa kynttilän, lampun tai tulitikkujen varomaton tai huolimaton pitely, 6 tapauksessa viallinen tulisija tai savujohto, 4 tapauksessa n. s. juotelampun varomaton pitely putkijohtoja

¹⁾ Kertomusta seuranneet taulukkotiedot ovat julkaistuina Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa vuodelta 1909. — ²⁾ Sulkujen sisässä mainitaan vastaavat numerot edelliseltä vuodelta.

korjatessa tai jäätyneitä vesijohtoputkia sulattaessa, 4 tapauksessa lampun tai priimuskeittiön räjähdys, 4 tapauksessa itsestään syttyminen, 3 tapauksessa tulisijan liikanainen kuumeneminen, 3 tapauksessa huolimattomuus tervan tai saippuan keitossa, 3 tapauksessa tulenarkain öljyjen varomaton pitely, 1 tapauksessa lasten leikkiminen tulella, 1 tapauksessa huolimaton tupakoiminen, 1 tapauksessa sähkövalojohtojen lyhytsulku, 1 tapauksessa varomattomuus asuinhuoneita desinfioidessa palavalla rikillä, 1 tapauksessa kaasuräjähdys ja 1 tapauksessa murhapoltto. 27 tapauksessa ei tulen irtipääsyn syytä ole varmasti voitu todeta.

Paikkaan nähden on 46 tulipaloa sattunut kivitaloissa, niistä 20 asuinhuoneissa, 9 liikehuoneistoissa, 9 kellareissa, 4 työpajahuoneistoissa, 3 makasiineissa tai ulkokuoneissa ja 1 ullakolla; 33 puutaloissa, niistä 22 asuinhuoneissa, 3 makasiineissa tai ulkokuoneissa, 2 liikehuoneistoissa, 2 kellareissa, 3 työpajoissa ja 1 ullakolla; 5 metsämaalla; 2 pihamaalla ja 1 moottoriveneessä.

Tulen milloin minkin verran vahingoittaman omaisuuden arvo tai palovakuutussumma oli paloalueella (järjestetyn kaupungin piirissä):

irtaimiston	Smk	1,302,385:--
kiinteän omaisuuden	„	<u>7,902,170:—</u> 9,204,555:—

Vahingon suuruus eli palovahingon korvaussumma oli

irtaimistosta	Smk	92,352: 15
kiinteästä omaisuudesta	„	<u>38,886: 89</u> 131,239: 04

eli siis 1.43 % omaisuuden arvosta. Vuonna 1908 oli vastaava prosenttiluku 1.72, vuonna 1907 0.83, vuonna 1906 2.18 ja vuonna 1905 2.60.

Kaupunkiin kuuluvalla maalla paloalueen ulkopuolella taas oli tulen vahingoittaman omaisuuden

arvo eli vakuutussumma	Smk	63,235:—
vahingon ollessa	„	1,811: 60

eli siis 2.86 omaisuuden arvosta. Vastaava prosenttiluku oli 16.20 vuonna 1908, 50.57 vuonna 1907, 16.10 vuonna 1906 ja 37.81 vuonna 1905.

Kaikista vuoden varrella sattuneista palovahingoista, yhteensä Smk:sta 133,050: 64, ovat kotimaiset paloapuyhtiöt korvanneet Smk 67,914: 04 ja ulkomaiset yhtiöt Smk 61,936: 60, minkä ohessa vakuuttamatonta omaisuutta, mikäli on voitu saada selville, tuhoutui 3,200 markan arvosta.

Tulipalojen ja tulipaloon lähdön yhteydessä on vuoden varrella sattunut kaksi tapaturmaa. Huhtikuun 20 päivänä tulen päästyä irti Her-

mannissa muuan kaksitoistavuotias poika varomattomasti petrolia pidellesään poltti itsensä niin pahoin, että hän sittemmin kuoli sairaalassa. Tulipaloon mennessä elokuun 28 päivänä ajoi muuan palokunnan palokaluvaunu Mikon- ja Aleksanterinkadun kulmauksessa yhteen raitiovaunun kanssa, jolloin kaluvaunu turmeltui ja yksi palokunnan hevosista kuoli. Tapaturma johtui siitä, ettei raitiovaunun kuljettaja vilkkaan liikenteen vuoksi kuullut palokunnan varotusmerkkejä. Yhteenajossa sai sitä paitsi kaksi palokonstaapelia semmoisia vammoja, että heidät kahdeksi viikoksi vapautettiin virantoimituksesta.

Terveydentila on vuoden varrella ollut hyvä. Niinpä on ainoastaan neljä miestä kaikkiaan 45 vuorokautta ollut sairaalassa, jota paitsi kolme miestä on erinäisten vammain tähden vapautettu harjoituksista kaikkiaan 98 päivänä. Palolaitoksen sairaankuljetusvaunua ja rullapaaria on yleisö käyttänyt kaikkiaan 740 kertaa (588 kertaa edellisenä vuonna); niistä 55 kertaa tapaturman johdosta ja 685 kertaa sairaiden kuljetusta varten. Eri kuukausien kesken jakautuivat sairaiden ja vahingoittuneiden kuljetustapaukset seuraavasti: tammikuussa 59 kertaa, helmikuussa 64, maaliskuussa 56, huhtikuussa 61, toukokuussa 65, kesäkuussa 59, heinäkuussa 54, elokuussa 59, syyskuussa 52, lokakuussa 71, marraskuussa 68 ja joulukuussa 72 kertaa.

Palolaitoksen sammutuskalujen ja kaluston arvo on vuoden varrella lisääntynyt uusien kalujen hankinnan johdosta 5,557 markalla, ja toiselta puolen kalustoa on julistettu kelpaamattomaksi ja poistettu tileistä 3,444 markan arvosta. Nykyään on palolaitoksen irtaimiston kirjaanpantu arvo 125,148 markkaa.

Kaupungin vakinaisen palokunnan kustannukset olivat vuonna 1909 Smk 148,543: 59. Kun rahasääntöön oli pantu 149,410 markkaa, on siis säästynyt Smk 866: 41. Eri tilien kesken jakautui säästö seuraavasti: 1) palkkaukset ja muut edut Smk 486: 67, 2) palotalli Smk 13: 17, 3) polttopuut ja valo Smk 52: 98, 4) palokalut ja kalusto Smk 138: 08, 5) sekalaista Smk 175: 51. Rahasääntöön pantu 2,000 markan määräraha uuden sairaankuljetusvaunun hankkimista varten on siirretty vuoteen 1910, syystä ettei vaunu valmistunut kuluneen vuoden aikana.